

Maastricht University

Faculteit der Rechtsgeleerdheid

Zelfevaluatie rapport

Master Nederlands Recht

Inhoudsopgave

Administratieve gegevens	3
1. Profiel en ambitie van het programma	4
2. Reflectie op de vorige accreditatie en midterm	4
Reflectie algemeen	4
Reflectie naar aanleiding van de vorige accreditatie en midterm-evaluatie	5
3. Evaluatie volgens de vier standaarden	5
Standaard 1: Beoogde leerresultaten	5
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	8
Standaard 3: Toetsing	12
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	12
4. Studentenhoofdstuk	13
Standaard 1: Beoogde leerresultaten	13
Standaard 2: Onderwijsleeromgeving	14
Standaard 3: Toetsing	14
Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten	15
Conclusie	15
5. Globale SWOT-analyse	16
Bijlage	18
MATRIX - Specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht	18
Specialisatie Privaatrecht	20
Specialisatie staats- en bestuursrecht	22
Algemeen programma	24

Administratieve gegevens

Instelling

Naam instelling:	Universiteit Maastricht
Status instelling:	Bekostigd
Resultaat instellingstoets:	Positief geaccrediteerd voor de periode 2019-2024

Nederlands recht

Oriëntatie en niveau:	WO - master
Aantal studiepunten:	60 EC
Specialisatiemogelijkheden:	Privaatrecht Handels- en Ondernemingsrecht Staats- en Bestuursrecht
Locatie:	Maastricht
Variant:	voltijd
Joint programme:	n.v.t.
Onderwijstaal:	Nederlands
CROHO registratienummer:	66451

1. Profiel en ambitie van het programma

De master Nederlands Recht is een eenjarige fulltime opleiding van zestig studiepunten. De master kent drie specialisaties: Handels- en Ondernemingsrecht, Privaatrecht en Staats- en Bestuursrecht. De specialisatie Strafrecht is per academisch jaar 2023/2024 komen te vervallen. Naast de specialisaties kunnen studenten kiezen voor het Algemeen Programma. Zowel de specialisaties als het Algemeen Programma bouwen voort op de juridische kennis en vaardigheden die in de Bachelor Rechtsgeleerdheid – of in daarmee wat niveau betreft vergelijkbare opleidingen – zijn opgedaan. Aan de hand van zelfstudie en zowel praktische als wetenschappelijke (groeps-) opdrachten worden studenten voorbereid op een carrière in de (klassieke) juridische beroepen. Zelfstandig en in groepsverband worden casus bestudeerd en geanalyseerd en wordt verdiepende literatuur verwerkt. Studenten worden tijdens het onderwijsproces telkens gestimuleerd kritisch te zijn en een eigen visie te ontwikkelen. Naast de in de academische wereld gebruikelijke (gast)colleges vindt intensief onderwijs plaats in kleine groepen aan de hand van Probleemgestuurd Onderwijs. Juist door het aanbieden van kleinschalig onderwijs is er ruimte voor persoonlijke aandacht voor studenten en een constante dialoog tussen staf en studenten. Er heerst een aangename, persoonlijke sfeer in de opleiding.

Een afgestudeerde jurist in de master Nederlands Recht is in staat de systematiek van het desbetreffende vakgebied binnen Nederlands Recht (afhankelijk van de gekozen specialisatie) te doorgronden. De afgestudeerde is in staat complexe juridische vraagstukken vanuit zowel een wetenschappelijke als praktische context te benaderen, telkens op academisch niveau. Daarbij kan hij juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen. Aandacht wordt besteed aan de schriftelijke en verbale vaardigheden van de afgestudeerde. De afgestudeerde is daarom in staat op wetenschappelijke wijze een eigen oordeel te vormen en te expliciteren. Ook beschikt de afgestudeerde over vaardigheden waarmee hij in zijn carrière in staat is om zowel zelfstandig te werken als te werken in groepsverband. De afgestudeerde heeft niet slechts kennis, inzicht en toepassingsvaardigheden wat betreft juridische problemen; hij beschikt ook over vaardigheden om juridische problemen in een maatschappelijke context te plaatsen.

Omdat in de master Nederlands Recht het aangeboden onderwijs wordt gevoed vanuit wetenschappelijk onderzoek en de juridische praktijk, is de afgestudeerde breed inzetbaar. Afgestudeerden vinden werk in de meest uiteenlopende functies: bij juridische afdelingen van (grote, internationale) ondernemingen en banken, als ambtenaar op ministeries, in de toga-beroepen en als jurist bij internationaal opererende organisaties, provincies, gemeenten en universiteiten. Uiteraard is de master ook een geschikte basis voor promotieonderzoek.

2. Reflectie op de vorige accreditatie en midterm

Reflectie algemeen

Sinds de vorige accreditatie heeft de master Nederlands Recht een tweetal belangrijke veranderingen ondergaan. De master Forensica, Criminologie & Rechtspleging en de specialisatie strafrecht binnen de master Nederlands Recht zijn samengevoegd tot een nieuwe master Forensica, Criminologie & Rechtspleging per academisch jaar 2019/2020 (de huidige Master Forensica, Criminologie & Rechtspleging, Nederlandse Track). Dit heeft geleid tot een forse daling van het aantal studenten Strafrecht binnen de master Nederlands Recht. In 2020 zijn slechts twee studenten ingestroomd in de specialisatie Strafrecht, terwijl in 2021 en 2022 geen enkele student meer

gekozen heeft voor deze specialisatie. Dit laatste werd mede veroorzaakt doordat er niet meer actief werd geworven voor de specialisatie Strafrecht en studenten die zich daar toch voor inschreven, werden aangespoord de inschrijving om te zetten naar de master Forensica, Criminologie & Rechtspleging. Gelet op deze cijfers bestond geen overtuigende reden meer om vast te houden aan de specialisatie Strafrecht binnen de master Nederlands Recht. Studenten die graag strafrechtelijk willen afstuderen aan de Universiteit Maastricht hebben die mogelijkheid nog steeds binnen de Master Forensica, Criminologie & Rechtspleging. De specialisatie Strafrecht binnen de master Nederlands Recht is daarom per academisch jaar 2023/2024 komen te vervallen.

Sinds de vorige accreditatie zijn voor de master bestaande *sterktes* en *zwaktes* geïdentificeerd. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen die in 2023-2024 zijn geïntroduceerd. Gekozen is voor een nieuw gemeenschappelijk meta-juridisch blok voor alle specialisaties en het Algemeen Programma om zo de samenhang binnen de master Nederlands Recht te waarborgen. Vóór de masterherziening was het blok Rechtshandeling en Overeenkomst een verplicht blok binnen de gehele master Nederlands Recht. Thans is voornoemd blok slechts nog verplicht in de specialisatie Privaatrecht. Dit vanwege het feit dat andere blokken inhoudelijk gezien beter passen binnen het narratief van de specialisaties Handels- en Ondernemingsrecht en Staats- en Bestuursrecht. Noemenswaardig is dat voor de specialisaties geldt dat in plaats van de voorheen vijf verplichte specialisatieblokken thans zes blokken verplicht zijn (hetgeen uitgebreid zal worden toegelicht onder *Standaard 2 Onderwijsleeromgeving*).

Reflectie naar aanleiding van de vorige accreditatie en midterm-evaluatie

Naar aanleiding van het rapport van het vorige accreditatiepanel is ten aanzien van de master Nederlands Recht slechts één actiepoint geformuleerd en wel in het kader van beoogde leerresultaten. Ten aanzien van de overige standaarden heeft het panel slechts opmerkingen en adviezen gegeven die opleidingoverstijgend waren (althans voor zover relevant voor de master Nederlands Recht). Ten aanzien van standaard 1 merkte het panel op dat de Engelse taalvaardigheid geen onderdeel uitmaakt van de beoogde leerresultaten van de opleiding. Het advies luidde om de leerresultaten op dit punt aan te passen. Dit is gebeurd: in de specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht is een verplicht Engelstalig blok ingevoerd en in de andere specialisaties wordt Engelstalige literatuur voorgeschreven en wordt van studenten verwacht daarover te kunnen discussiëren.

3. Evaluatie volgens de vier standaarden

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

Missie en profiel

De master Nederlands Recht beoogt studenten – na het afronden van een bacheloropleiding in Rechten of een pre-master – verder academisch te vormen en kennis, vaardigheden en inzicht op het terrein van het recht bij het brengen. Het doel is dat afgestudeerden in staat zijn zelfstandig te opereren in juridische beroepen in brede zin, waaronder de juridische beroepen die civiel effect vereisen. Studenten worden dus voorbereid op de praktijk. Ze leren bovendien het Nederlands recht te benaderen vanuit een wetenschappelijke context, waarbij studenten worden aangemoedigd een eigen visie te vormen en (onderbouwd) te delen met medestudenten en docenten. Doordat het onderwijs kleinschalig is, werken studenten niet slechts zelfstandig, maar worden ze ook telkens gestimuleerd om samen te werken met hun medestudenten.

Teneinde de beoogde leerresultaten te verwezenlijken, worden de blokken die worden aangeboden binnen de master Nederlands Recht jaarlijks geactualiseerd. Daarbij wordt telkens aansluiting gezocht bij de ontwikkelingen in de praktijk alsook bij ontwikkelingen in de academische literatuur. Doordat de docenten die worden ingezet in de blokken veelal ook wetenschappelijk onderzoek uitvoeren dan wel werkzaam zijn in de praktijk, wordt gewaarborgd dat het onderwijs hierbij aansluit.

Niveau en oriëntatie

De master Nederlands Recht is rechtstreeks toegankelijk voor afgestudeerden in de Bachelor Rechtsgeleerdheid, de Bachelor Fiscaal Recht en de Bachelor European Law School. Ook voor externe studenten die een juridische bachelor hebben gevolgd aan een Nederlandse universiteit, waarbij ten minste 60 studiepunten op het gebied van Nederlands Recht zijn behaald, hebben rechtstreeks toegang. Studenten met een afgeronde HBO- of WO-Bachelor-opleiding hebben toegang tot de pre-master. Wanneer de pre-master met succes wordt afgerond, heeft deze student ook toegang tot de master Nederlands Recht.

In vergelijking met de bacheloropleiding waar ook al van studenten wordt verwacht dat zij de kennis van het positieve recht overstijgen, om juridische problemen te plaatsen in een bredere c.q. historische en/of maatschappelijke context, wordt in de master Nederlands Recht het hebben van een open wetenschappelijke attitude nog meer gestimuleerd. Ook leren masterstudenten zich snel aan te passen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch-inhoudelijk niveau als bij het ontsluiten en uitwisselen van (juridische) informatie. De blokken bieden meer diepgang en er wordt een grotere mate van zelfstandigheid van de studenten verwacht. Dit volgt onder andere uit de meer verdiepende literatuur die wordt bestudeerd, maar ook uit de meer complexe onderwerpen die centraal staan. In de aangeboden blokken wordt aandacht besteed aan wetenschappelijke theorieën en literatuur en worden juridische onderwerpen waar relevant ook besproken vanuit een politiek en maatschappelijk oogpunt en wordt studenten nog meer geleerd te reflecteren op het bestaande recht. In de master worden de studenten leervaardigheden bijgebracht die ze in staat stellen om met succes een beroep uit te oefenen waarvoor een master Nederlands Recht nodig is en om een aansluitende postacademische opleiding met succes af te ronden.

Eindtermen

De eindtermen zoals hier beneden verwoord incorporeren de Dublin Descriptoren voor een masteropleiding en voldoen aan niveau 7 van zowel het European Qualification Framework (EQF) als het Netherlands Qualification Framework (NLQF).

Doelstelling: De masteropleiding beoogt de student verder academisch te vormen en kennis, vaardigheden en inzicht op het terrein van het recht bij te brengen met als doel de student in staat te stellen zelfstandig te opereren in algemeen juridische beroepen, inclusief beroepen die ‘civiel effect’ vereisen.

Gelet op de doelstelling die de master Nederlands Recht met haar specifieke onderwijsmodel en onderscheidende kenmerken wenst te bereiken, worden met inachtneming van het voor het rechtendomein geformuleerde Domeinspecifiek Kader de volgende eindtermen beoogd:

1. De jurist die de master Nederlands Recht heeft afgerond bezit de kennis en vaardigheden om zich op academisch niveau als jurist in te zetten in de snel veranderende globaliserende samenleving. Hij kent de systematiek van het Nederlandse recht en hij heeft zijn kennis van en inzicht in het wetenschappelijk onderzoek verdiept, vaak op het vakgebied van een gekozen specialisatie. Hij heeft kennis van en inzicht in het Europese en internationale recht en van hun doorwerking in de nationale rechtsorde en hij beheerst elementaire vormen van rechtsvergelijking. Hij heeft tevens kennis van en inzicht in de jurisprudentie en actuele rechtspraktijk – vaak op het rechtsgebied van de gekozen specialisatie – en is in staat daarop te reflecteren.

2. De afgestudeerde is in staat de verworven kennis en (onderzoeks)vaardigheden toe te passen door problemen te definiëren, te analyseren en op te lossen. Hij kan zich snel aanpassen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch-inhoudelijk niveau als bij ontsluiten en uitwisselen van informatie. Hij heeft de vaardigheden om nieuwe ontwikkelingen in zijn vakgebied in te passen in reeds eerder verworven kennis en zich in te werken in voor hem nieuwe rechtsgebieden. De afgestudeerde heeft zelfstandig een wetenschappelijk verantwoorde masterthesis geschreven. Hij is in staat om met complexe problemen om te gaan, ook in een bredere context die gerelateerd is aan het vakgebied. Hij kan zich zowel mondeling als schriftelijk goed uitdrukken op academisch en professioneel niveau.
3. De afgestudeerde is tijdens zijn studie geschoold in het vormen en expliciteren van zijn oordeel om uiteindelijk tot een open kritisch-wetenschappelijke attitude te komen. Hij heeft geleerd om ethische en juridische argumenten van elkaar te onderscheiden en oog te hebben voor en rekening te houden met verschillende belangen. Hij kan vanuit verschillende gezichtspunten een juridisch relevante en academisch verantwoorde conclusie synthetiseren.
4. De afgestudeerde heeft geleerd om op academisch en professioneel niveau zowel zelfstandig als in teamverband te werken en heeft ervaring opgedaan in verschillende (vergader)rollen. Hij is in staat juridische teksten en jurisprudentie in het Engels te lezen en kan daarover in groepsverband communiceren.
5. De afgestudeerde beschikt over juridische en academische leervaardigheden om met succes een beroep uit te oefenen op een maatschappelijk breed terrein of een vervolgstudie te doen met een grotendeels zelfgestuurd en autonoom karakter.

Kennis en inzicht

De afgestudeerde die de master Nederlands recht doorlopen heeft, bezit kennis van en inzicht in de systematiek van het Nederlandse recht, in het bijzonder in de praktische toepassing en het wetenschappelijk onderzoek van de onderwijsonderdelen en – indien van toepassing – van de gekozen specialisatie (Handels- en Ondernemingsrecht, Privaatrecht en/of Staats- en Bestuursrecht). De afgestudeerde heeft kennis van en inzicht in de belangrijkste leerstukken van het Europese en internationale recht en in de doorwerking ervan in de nationale rechtsorde, waarbij hij inzicht heeft in de nieuwste ontwikkelingen binnen de gekozen blokken en – indien van toepassing – binnen de gekozen specialisatie. Bovendien heeft de afgestudeerde kennis van en inzicht in elementaire vormen van rechtsvergelijking, zodat deze – bij specifieke vraagstukken – kan omgaan met verschillende rechtssystemen.

Toepassen van kennis en inzicht

Het toepassen van verworven kennis en inzicht gebeurt onder meer door in het onderwijs gebruik te maken van verschillende casusposities. De afgestudeerde beheerst op masterniveau juridische onderzoekstechnieken, in het bijzonder het opzoeken, selecteren, analyseren en interpreteren van regelgeving, jurisprudentie, juridische teksten in handboeken, tijdschriften en andere wetenschappelijke bronnen in binnenland en – waar nodig – buitenland. Hij kan in schriftelijke en mondelinge vorm juridische problemen analyseren en daarbij blijf geven van kritische reflectie vanuit de betrokken rechtsgebieden. De afgestudeerde kan de juridische problematiek in een maatschappelijke context plaatsen en daarbij de relatieve rol van het recht onderkennen en benoemen. De afgestudeerde kan zelfstandig een substantieel wetenschappelijk werkstuk over een complexe juridische materie schrijven. De afgestudeerde kan juridische methoden van onderzoek toepassen in de beroepspraktijk, door kritisch om te gaan met regelgeving en rechtspraak, nieuwe ontwikkelingen bij te houden en te zoeken naar nieuwe oplossingen.

Oordeelsvorming

Aan masterstudenten wordt – door het werken vanuit casus – voortdurend gevraagd een eigen oordeel te geven. Zij zijn gewend een juridisch beargumenteerd oordeel te geven en vanuit verschillende invalshoeken te reflecteren op dat oordeel. De afgestudeerde kan een complex probleem in een brede maatschappelijke context analyseren, kennis vanuit verschillende invalshoeken verzamelen en daaruit juridisch relevante conclusies formuleren. De afgestudeerde kan op wetenschappelijke wijze zijn oordeel onderbouwen en daarbij, op deelreinen, ethische, (rechts)filosofische, (rechts)economische en sociaal-culturele aspecten betrekken.

Communicatie

De afgestudeerde kan op academisch niveau zelfstandig en in teamverband schriftelijk en mondeling complexe juridische casus analyseren en oplossen en nieuwe vraagstukken exploreren en daarover communiceren. Hierbij gebruikt de afgestudeerde algemene juridische vaardigheden die bij de afronding van de bachelor al aanwezig waren en in de masteropleiding verder zijn ontwikkeld, zoals juridisch argumenteren, discussiëren, presenteren, feedback geven, optreden als gespreksleider en onderhandelen. In de specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht bestaat een verplicht Engelstalig blok. In andere specialisaties wordt Engelstalige literatuur voorgeschreven.

Leervaardigheden

In het masterprogramma wordt van studenten verwacht dat zij zelf hun onderzoeksvragen formuleren en zelfstandig op zoek gaan naar informatie. Bij het schrijven van de masterthesis wordt het grootste beroep op de zelfstandigheid van de student gedaan. De afgestudeerde kan zich snel nieuwe kennis eigen maken en bestaande kennis verbreden en verdiepen door het vermogen om zelfstandig complexe juridische casus te analyseren en op te lossen. De afgestudeerde is in staat een aansluitende postacademische opleiding, waarin een grote mate van autonomie en zelfsturing wordt gevraagd, met goed gevolg af te ronden.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Inhoud en samenhang curriculum

De master Nederlands Recht is per 2023/2024 herzien. Met de herziening is bewerkstelligd dat de verplichte specialisatieblokken beter aansluiten bij het narratief van de desbetreffende specialisaties. Iedere specialisatie bestaat uit zes verplichte specialisatieblokken van 6 EC en een masterthesis van 12 EC. In de specialisaties ontbraken vóór de herziening namelijk inhoudelijk gezien blokken die studenten wel nodig hebben wanneer zij na hun studie een carrière wensen te beoefenen in het gebied van het handels- en ondernemingsrecht, het privaatrecht respectievelijk het staats- en bestuursrecht. Hieronder zal per specialisatie worden toegelicht welke blokken het betreft.

Door studenten dient daarnaast een keuzeblok te worden gekozen. Ook kan de vrije ruimte worden opgevuld door het lopen van een stage. Gekozen is voor een gemeenschappelijk meta-juridisch blok voor alle specialisaties en het Algemeen Programma: hiermee is de meta-juridische reflectie op het positieve recht in de master Nederlands Recht versterkt. Bovendien wordt met dit gemeenschappelijke blok de samenhang binnen de master Nederlands Recht beter gewaarborgd.

De studielast is binnen de specialisaties evenredig verdeeld door per blokperiode telkens maximaal twee verplichte blokken (van ieder 6 EC) aan te bieden. Binnen iedere specialisatie is in één blokperiode sprake van slechts één verplicht blok (van 6 EC). De vrije deelruimte kan aldaar worden opgevuld door een keuzeblok of het lopen van een stage. Per specialisatie is er een bewuste samenhang en opbouw in het programma aangebracht. Fundamentele kennis van en inzicht in de belangrijkste rechtsgebieden van het Nederlands Recht vanuit een bachelor rechtsgeleerdheid/Nederlands recht of via de pre-master volstaat in beginsel om ieder blok binnen de master Nederlands Recht met goed resultaat te kunnen volgen. Schematisch zien de specialisaties en het Algemeen Programma er als volgt uit:

Specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht

BLOK 1	BLOK 2	BLOK 4	BLOK 5
Ondernemingsrecht	Tussen publiek en privaat: een meta-juridische analyse	Goederenrecht	Insolventierecht
Arbeidsrecht I	KEUZERUIMTE	CSR	Geschillen in de Onderneming

Specialisatie Privaatrecht

BLOK 1	BLOK 2	BLOK 4	BLOK 5
Rechtshandeling en Overeenkomst	Tussen publiek en privaaf: een meta-juridische analyse	Goederenrecht	Civiele Rechtspleging
Personen- en Familierecht	Onrechtmatige Daad en Schadevergoeding	KEUZERUIMTE	Overheid en Privaatrecht

Specialisatie Staats- en Bestuursrecht

BLOK 1	BLOK 2	BLOK 4	BLOK 5
Verdieping Bestuursrecht	Tussen publiek en privaaf: een meta-juridische analyse	Europees en Nationaal Constitutioneel Recht	Openbaar bestuur
Verdieping Staatsrecht	Omgevingsrecht	KEUZERUIMTE	Overheid en Privaatrecht

Algemeen Programma

BLOK 1	BLOK 2	BLOK 4	BLOK 5
Rechtshandeling en Overeenkomst	Tussen publiek en privaaf: een meta-juridische analyse	KEUZERUIMTE	KEUZERUIMTE
KEUZERUIMTE	KEUZERUIMTE	KEUZERUIMTE	KEUZERUIMTE

De **specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht** bevat zes verplichte specialisatieblokken (zie gedetailleerd schematisch curriculum overzicht in separate bijlage). Ook binnen deze specialisatie is het aantal Engelstalige verplichte specialisatieblokken verminderd. Zo zijn de blokken European Competition Law, Comparative Company Law en International Commercial Law niet langer verplicht. Dit sluit beter aan bij het narratief van de specialisatie en het Nederlandstalige karakter ervan. Binnen de specialisatie bestaat thans nog één verplicht Engelstalig specialisatieblok: Corporate Social Responsibility. Maatschappelijk verantwoord ondernemen staat hoog op de maatschappelijke en politieke agenda en mag dus niet missen binnen deze specialisatie. Dat er slechts één verplicht Engelstalig blok is, betekent ook binnen deze specialisatie niet dat in de andere blokken geen aandacht bestaat voor Europese en internationaal-rechtelijke invloeden. Waar nodig zijn deze elementen ingebed in de nationaalrechtelijke vakken.

Daarnaast zijn de blokken Arbeidsrecht I, Goederenrecht en Geschillen in de Onderneming toegevoegd aan de specialisatie. In de meeste ondernemingen zijn werknemers werkzaam. Kennis over het arbeidsrecht mag dus niet ontbreken bij een afgestudeerde in de specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht. Datzelfde geldt voor het blok Goederenrecht; diepgaande kennis over zekerheidsrechten vormt de basis van een belangrijk deel van het blok Insolventierecht. Het blok Geschillen in de Onderneming is toegevoegd aan de specialisatie, omdat in dit blok het ondernemingsrechtelijke deel van het arbeidsrecht aan bod komt. Het blok Insolventierecht is in plaats van in periode 2 geplaatst in de laatste periode, omdat dit blok het sluitstuk vormt van de specialisatie. In dit blok komen alle andere gevolgd blokken aan bod in een faillissementsrechtelijke context.

De **specialisatie Privaatrecht** bevat zes verplichte specialisatieblokken. Met de herziening van de specialisatie Privaatrecht is een vermindering van de te volgen Engelstalige blokken teweeg gebracht. Dit sluit beter aan bij het Nederlandse karakter van de master. Voor de specialisatie Privaatrecht betekent dit dat er geen enkel Engelstalig specialisatieblok meer deel is van het programma. Het blok Family Law in Europe is daarbij als verplicht blok komen te vervallen, mede omdat het blok inhoudelijk gezien zo breed is, dat het niet aansluit bij het overkoepelende privaatrechtelijke thema van de specialisatie. Daarvoor in de plaats is het nieuwe blok Personen- en Familierecht ontwikkeld. Zowel vanuit toekomstige werkgevers als bij studenten bleek daar behoefte aan te

zijn. In dit blok ligt de focus op het huwelijksvermogens- en erfrecht. Het feit dat de Engelstalige blokken uit het verplichte curriculum zijn gehaald, wil niet zeggen dat geen aandacht wordt besteed aan Europees en internationaal recht. Waar nodig wordt in de blokken aandacht besteed aan rechtsvergelijkende elementen en/of zal het desbetreffende rechtsgebied in Europeesrechtelijke context worden benaderd.

De **specialisatie Staats- en Bestuursrecht** bevat zes verplichte specialisatieblokken. In de specialisatie Staats- en Bestuursrecht is een tweetal nieuwe verplichte specialisatieblokken geïntroduceerd: Verdieping Staatsrecht en Omgevingsrecht. De reden voor de introductie van het eerstgenoemde blok spreekt voor zich gelet op de desbetreffende specialisatie. Aan het blok Omgevingsrecht bleek in de praktijk behoefte te bestaan. Het blok Overheid in Opdrachten is komen te vervallen nu de inhoudelijke toegevoegde waarde hiervan geringer was dan de verplichte specialisatieblokken. De herziening heeft ervoor gezorgd dat in de specialisatie Staats- en Bestuursrecht geen enkel Engelstalig verplicht blok meer gevolgd hoeft te worden. Ook binnen deze specialisatie betekent dat geenszins dat geen aandacht wordt besteed aan het rechtsgebied in Europees en internationaalrechtelijke context. Deze invalshoek komt bijvoorbeeld uitvoerig aan de orde in het blok Europees en Nationaal Constitutioneel Recht.

Wat zowel de specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht als de specialisatie Staats- en Bestuursrecht betreft, geldt bovendien dat het blok Rechtshandeling en Overeenkomst niet meer als verplicht specialisatieblok geldt. Dit vanwege het feit dat andere blokken inhoudelijk gezien beter passen binnen het narratief van deze specialisaties.

Naast bovengenoemde specialisaties kunnen studenten er ook voor kiezen om het **Algemeen Programma** te volgen. Studenten die hiervoor kiezen, hebben een grote mate van keuzevrijheid. In het Algemeen Programma bestaan slechts twee verplichte blokken. Daarnaast hebben studenten keuzevrijheid voor 36 EC (oftewel zes keuzeblokken). Daarin dienen ze wel ten minste vijf gebonden specialisatieblokken te kiezen (de verplichte blokken van de specialisaties binnen de master Nederlands Recht). Studenten hebben dus de mogelijkheid om de te kiezen blokken af te stemmen op hun interesses, ambities en voorkennis. Indien een student civiel effect ambieert, dient ten minste één van de volgende blokken met een voldoende te worden afgesloten: Bewijs in Strafzaken, Civiele Rechtspleging, Europees en Nationaal Constitutioneel Recht, European and National Constitutional Law, European Criminal Law, Insolventierecht, International Criminal Law, Ondernemingsrecht, Overheid en Privaatrecht, Sociale Zekerheid, Verdieping Arbeidsrecht, Verdieping Gezondheidsrecht, Verdieping Sociale Zekerheid of Verdieping Strafprocesrecht. Juist omdat studenten een ruime keuzevrijheid genieten in het Algemeen Programma, biedt de Mastercoördinator studenten de mogelijkheid om hierover te sparren.

Onderwijsvormen

In ieder blok dat wordt aangeboden in de master Nederlands Recht staan uiteraard het Maastrichtse PGO-systeem alsmede de CCCS-principes centraal. Binnen ieder blok bestaat ruimte om hier een eigen invulling aan te geven. Er wordt een actieve houding van studenten verwacht waarbij de tutor op Socratische wijze de stof met de studenten bespreekt. Van studenten wordt verwacht dat zij bij deze discussie het voortouw nemen. De onderwijsgroepen worden gewijd aan de bespreking van probleemtaken (constructive) die volledig aansluiten op wat in de rechtspraktijk gebeurt (contextual). Dat gebeurt in sommige blokken aan de hand van door individuele studenten te geven presentaties, terwijl dat in andere blokken gebeurt door discussies gevoerd door studenten (self-directed). De groep bespreekt dan de door de student voorgestelde oplossingen op de voorliggende casus (collective learning). Tijdens de onderwijsgroepen wordt gewerkt aan de hand van een blokboek, dat ook geïmplementeerd is in de online leeromgeving (Canvas).

Naast de kleinschalige onderwijsgroepen worden in het gros van de blokken colleges aangeboden. Deze worden ofwel verzorgd door wetenschappelijke staf, of door juristen uit de praktijk (gastcolleges). Tijdens de introductieweek wordt uitleg gegeven over onder andere het PGO-systeem, zodat ook instromende studenten

van andere universiteiten of HBO-studenten hiervan op de hoogte zijn voordat zij aan de master Nederlands Recht beginnen.

Instroom

Het merendeel van de studenten dat instroomt in de master Nederlands Recht heeft een bachelor Rechtsgeleerdheid als vooropleiding. Studenten die niet direct toelaatbaar zijn, kunnen niet langer gebruik maken van de toelatingstoets. Deze is zoals toegelicht in het algemene hoofdstuk afgeschaft. Dit betekent dat wanneer niet-direct toelaatbare studenten de laatst aangeboden toelatingstoets (in mei 2023) niet hebben behaald, zij slechts door het volgen van een pre-master toegang kunnen verkrijgen tot de master Nederlands Recht per academisch jaar 2024/2025. Voor HBO-rechtenstudenten was het reeds voor de afschaffing van de toelatingstoets interessanter om in te stromen via de pre-master, nu zonder het volgen van de pre-master geen civiel effect kan worden behaald.

In het overzicht hieronder zijn de instroomgegevens per specialisatie in de periode 2018-2022 opgenomen:

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Algemeen Programma	15	8	11	8	18	22
Handels- & Ondernemingsrecht	13	14	11	15	15	11
Privaatrecht	34	32	40	52	50	25
Staats- & Bestuursrecht	16	8	29	25	24	15
Strafrecht	27	10	2	0	0	0

Studentbegeleiding

De combinatie van kleinschalige onderwijsgroepen en hoorcolleges maakt de master Nederlands Recht goed studeerbaar. Van studenten wordt tijdens de onderwijsgroepen een actieve houding verwacht, terwijl zij waar nodig begeleid worden door een docent. Om ervoor te zorgen dat studenten voldoende duidelijkheid en transparantie ervaren, wordt het onderwijs bloksgewijs aangeboden met per blok een overkoepelend thema. De volgorde van de blokken per specialisatie is zo opgezet dat er sprake is van samenhang. Bovendien zorgt het gehanteerde onderwijssysteem ervoor dat studenten vóór aanvang van een blok weten wat er van hen wordt verwacht. Alle informatie met betrekking tot het blok wordt tijdig via het online Canvas-systeem met studenten gedeeld (denk bijvoorbeeld aan informatie over het tentamen).

Docententeam

Het onderwijs in de master Nederlands Recht wordt verzorgd door stafleden die vrijwel allen ook wetenschappelijk onderzoek verrichten. Verder is een deel van de stafleden werkzaam in de rechtspraak, onder andere als advocaat of rechter- en raadsheer-plaatsvervanger.

Wat betreft de werkdruk geldt dat iedere capgroepvoorzitter tezamen met de onderwijscoördinator van de desbetreffende capgroep beziet hoeveel onderwijs- en andere taken een staflid gelet op zijn aanstelling en rol kan en dient uit te oefenen.

Afstemming met vakgebied en beroepenveld

Theorie en praktijk komen binnen de master Nederlands Recht onder meer bij elkaar in (gast)colleges, waarin actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk worden besproken, vaak tegen de achtergrond van een theoretisch kader. Een aantal docenten in de master Nederlands recht werkt ook in de rechtspraak, bijvoorbeeld als advocaat of rechter-plaatsvervanger. De aansluiting met de beroepspraktijk vindt voorts plaats in het kader van stages.

Standaard 3: Toetsing

Systeem van toetsing

Zoals in het algemeen hoofdstuk is geschetst, staat toetsing sinds 2020 in het licht van de *UM vision on assessment*. Gedurende de verdere ontwikkeling van de herziene master Nederlands Recht zal worden gepoogd hier zoveel als mogelijk bij aan te sluiten.

In de specialisaties van de master Nederlands Recht wordt een aantal verschillende toetsvormen gebruikt. Deze sluiten telkens aan bij de doelstellingen van de blokken. De blokcoördinator stelt de toetsvorm vast, in overleg met de Mastercoördinator. De toetsvorm is altijd voorhand voor studenten bekend.

Een omvangrijk deel van de blokken in de master Nederlands Recht wordt afgesloten met een toets die bestaat uit open essayvragen, veelal aan de hand van casus. Er worden zoveel als mogelijk open toepassings- en inzichtsvragen gesteld, zodat de beoogde eindtermen worden gerealiseerd. In sommige blokken is sprake van een open-boek-toets. Tijdens de open-boek-toetsen kunnen studenten overigens geen gebruik maken van het internet; zij kunnen slechts literatuur, jurisprudentie en aantekeningen raadplegen.

In bijvoorbeeld het blok Geschillen in de Onderneming (specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht) wordt een deel van het eindcijfer bepaald door deelname aan een Mootcourt. Studenten worden daarbij beoordeeld op een schriftelijk stuk dat zij moeten indienen alsmede hun participerende rol in de Mootcourt. Om het meeliftrisiko zoveel als mogelijk te verkleinen, wordt de participerende rol individueel beoordeeld.

De gebruikte toetsvormen, de manier waarop de beoogde leerdoelen per blok worden getoetst en de beoordelingscriteria die worden gehanteerd, zijn opgenomen in de toetsplannen. Een overzicht van de toetsplannen die gebruikt zijn dan wel worden in het academisch jaar 2023/2024 zijn ter inzage beschikbaar. Deze toetsplannen alsmede de door studenten ingevulde toetsevaluaties vormen voor de Examencommissie een controlemechanisme wat betreft de kwaliteit van toetsing. De kwaliteit van tentamens wordt bovendien gewaarborgd aan de hand van het vierogenprincipe: tentamenvragen worden door minimaal twee docenten bekeken en beoordeeld. Nadat de tentamens zijn gecorrigeerd, worden door de blokcoördinatoren antwoordmodellen beschikbaar gesteld voor studenten. Op basis hiervan hebben de studenten de mogelijkheid tot inzage en eventueel bezwaar en/of beroep tegen het eindcijfer.

In de matrixen, zie bijlage, wordt aangegeven op welk moment in de master Nederlands Recht de eindtermen aan bod komen en wanneer toetsing plaatsvindt. Het gerealiseerde eindniveau blijkt uit de door de afgestudeerde behaalde toetsen. Daarnaast heeft iedere afgestudeerde een masterthesis geschreven die inhoudelijk aansluit bij de gekozen specialisatie. De masterthesis wordt zelfstandig door de student geschreven onder supervisie van een thesisbegeleider. Alvorens de thesisbegeleider een eindbeoordeling kan invullen, dient een tweede, onafhankelijke thesisbegeleider een oordeel in te vullen.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Doordat in de specialisaties Handels- en Ondernemingsrecht, Privaatrecht en Staats- en Bestuursrecht de keuzeruimte beperkt is, bestaat per specialisatie een duidelijker narratief. Dit zorgt ervoor dat de opgedane kennis door studenten nog beter aansluit bij de praktijk in het desbetreffende rechtsgebied. Met andere woorden: er worden betere leerresultaten gerealiseerd. Bovendien voldoen de specialisaties aan de vereisten gesteld op grond van het convenant civiel effect. Het Algemeen Programma biedt studenten de mogelijkheid om toch optimaal gebruik te maken van keuzemogelijkheden; er worden slechts twee verplichte blokken aangeboden. Hierdoor

hebben studenten de mogelijkheid een eigen pakket samen te stellen dat aansluit bij hun ambities, capaciteiten en carrièreperspectief. Daarbij geldt natuurlijk wel dat bepaalde voorwaarden gelden indien de studenten civiel effect ambiëren (zoals verder toegelicht onder standaard 2).

De afgestudeerde studenten hebben aangetoond de examenonderdelen van de verschillende blokken in de master NR behaald te hebben en hebben een masterthesis als eindwerkstuk op voldoende niveau geschreven, waarbij de afgestudeerden hebben aangetoond een probleemstelling te kunnen formuleren en zelfstandig onderzoek te doen naar juridische en andere relevante wetenschappelijke bronnen en daaruit relevante en onderbouwde conclusies te trekken. De afgestudeerden zijn bovendien in het bezit van de kennis en vaardigheden die nodig zijn om zich op academisch niveau als juristen in te zetten in de snel veranderende globaliserende samenleving. Juist doordat studenten in de master NR veelal zelfstandig deelnemen aan het onderwijs, met een actieve en open attitude, zijn de afgestudeerden ook in staat de eigen aanpak en leerprocessen zelfstandig en zelfsturend te plannen, uit te voeren en te evalueren vanuit een instelling die gericht is op levenslang leren.

Uit anekdotisch bewijs blijkt dat geregeld een aantal studenten wordt genomineerd voor een afstudeerprijs. Bovendien komt het voor dat studenten door hun begeleider worden gevraagd op basis van hun masterthesis een vak- of wetenschappelijke publicatie te schrijven.

In de praktijk zijn de afgestudeerden van de master NR gewild en blijkt dat ze veelal snel een baan hebben.

4. Studentenhoofdstuk

In dit hoofdstuk wordt de globale mening van studenten over de master Nederlands Recht aan de Universiteit Maastricht weergegeven aan de hand van vier NVAO-standaarden. Er werd een rondvraag georganiseerd onder studenten, waarin gepeild werd naar hun ervaringen en meningen met betrekking tot de masteropleiding. Deze rondvraag is gedaan onder studenten die in het academisch jaar 2022/2023 studeerden. Het betreft dus niet studenten die de herziene masteropleiding studeerden. In dit hoofdstuk worden deze opvattingen en meningen besproken aan de hand van vier NVAO-standaarden en een conclusie.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten van de master Nederlands recht zijn gericht op het verkrijgen van kennis en inzicht over de actuele (Nederlandse) rechtspraktijk, waarbij binnen de verschillende specialisaties de nadruk wordt gelegd op bepaalde rechtsgebieden. Daarnaast legt de faculteit in het bijzonder nadruk op kennis en inzicht over Europees en Internationaal recht en de doorwerking daarvan in de nationale rechtsorde. De internationale insteek van de opleiding blijkt duidelijk uit het feit dat bij elke specialisatie minstens één Engelstalig vak op het gebied van Internationaal en/of Europees recht onderdeel uitmaakt van het verplichte curriculum. Studenten worden gestimuleerd tot kritisch nadenken en er wordt zowel aandacht besteed aan individueel werken als aan het werken in teamverband. Studenten worden geacht in staat te zijn zich na het afronden van de master Nederlands recht in te zetten als jurist op academisch niveau in de globaliserende samenleving.

Studenten zijn doorgaans van mening dat duidelijk wordt gecommuniceerd over de beoogde leerresultaten. In de vakspecifieke blokboeken wordt duidelijk beschreven wat de beoogde leerresultaten zijn en wat er van studenten

wordt verwacht. De beoogde leerresultaten zijn helder voor studenten en zij zijn daarom over het algemeen tevreden met de manier waarop hierover gecommuniceerd wordt.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De studenten ervaren de onderwijsleeromgeving doorgaans als prettig en voldoende ondersteunend. De universiteit biedt zowel in de universiteitsbibliotheek als op de faculteit voldoende fysieke studiefaciliteiten. Studenten kunnen hier gebruik maken van studieplaatsen voor zowel individuele studieactiviteiten als groepsprojecten. Daarnaast hebben studenten via de universiteit toegang tot de noodzakelijke digitale databases zoals Legal Intelligence, Kluwer Navigator, Westlaw en HeinOnline. De snelle en adequate werkwijze van het ondersteunend personeel bevordert bovendien het studieproces.

Het probleemgestuurd onderwijs speelt sinds jaar en dag een centrale rol in het onderwijssysteem van de universiteit. Uit ervaringen van studenten blijkt dat het per vak en soms zelfs per docent kan verschillen hoe het PGO-systeem wordt ingezet. Dit wordt door studenten niet per definitie als nadeel ervaren, omdat het in sommige gevallen de efficiëntie van de onderwijsgroep bevordert als de docent een eigen invulling geeft aan het PGO-systeem. Studenten die een bacheloropleiding hebben gevolgd aan een andere universiteit geven aan dat zij het prettig hadden gevonden om voorafgaand aan de eerste onderwijsbijeenkomsten meer uitleg te krijgen over de werking van dit PGO-systeem, omdat de overgang door hen soms als te groot wordt ervaren. Veel studenten vinden het prettig dat de onderwijsgroepen van redelijk klein formaat zijn. Studenten voelen zich daardoor vrijer om bepaalde vragen te stellen en er is meer tijd en aandacht beschikbaar voor de beantwoording van individuele vragen. Ook vormen deze onderwijsgroepen een fijne omgeving om verbale vaardigheden te oefenen. Het merendeel van de studenten acht de studielast niet te hoog en stelt dat deze overeenkomt met het aantal toegekende EC's, hoewel de daadwerkelijke studielast in praktijk per vak, per week en per student kan verschillen.

De verplichte vakken geven een goede algemene basis. Daarnaast kan gekozen worden uit keuzevakken die aansluiten bij specifieke interessegebieden en nuttig zijn voor het werken in de praktijk of het starten van een vervolgopleiding. Een belangrijk verplicht onderdeel van de master Nederlands Recht is de masterscriptie. Opvallend aan het scriptietraject van deze opleiding is dat sprake is van een grote vrijheid voor studenten met betrekking tot de planning. Er zijn geen daadwerkelijke deadlines (afgezien van het feit dat meer collegegeld betaald moet worden wanneer de scriptie na afloop van het desbetreffende collegejaar wordt ingeleverd). Aan deze vrijheid zijn zowel voordelen als nadelen verbonden. Veel studenten gebruiken deze vrijheid om relevante (werk)ervaring op te doen, door bijvoorbeeld hun scriptie in een tweede jaar te schrijven. Deze vrijheid leidt soms echter ook tot onduidelijkheid bij studenten over het scriptietraject en de verwachtingen van de faculteit daaromtrent.

Standaard 3: Toetsing

Over het algemeen zijn studenten van mening dat op een duidelijke en adequate wijze wordt gecommuniceerd over de wijze van toetsing. Veelal wordt in het blokboek van het desbetreffende vak concreet beschreven uit welke toetsonderdelen de toetsing bestaat, hoe het eindcijfer tot stand komt en op welke wijze de toetsing plaatsvindt (bijvoorbeeld open boek, gesloten boek, take home exam, etc.). Via mededelingen op Canvas wordt informatie verduidelijkt of herhaald.

Het valt studenten op dat in de master ten opzichte van de bachelor vaker voor een openboektentamen wordt gekozen. Over het algemeen vinden studenten dit een prettige manier van toetsing, omdat dit voor meer diepgang zorgt wat tentamenvragen betreft, maar ook wanneer het gaat om de manier van studeren. Reproductievragen en

het uit het hoofd leren van de stof passen volgens studenten minder goed bij de mate van diepgang die zij verlangen in de masterfase. Openboektentamens stimuleren hen tot kritisch nadenken over en het analyseren en interpreteren van de stof. Dit zijn belangrijke vaardigheden met het oog op de (juridische) praktijk.

Studenten missen na de toetsing vaak een feedbackmoment. Het zou voor studenten bijvoorbeeld prettig zijn om na de bekendmaking van het scriptiecijfer het ingevulde beoordelingsformulier of een korte toelichting van de begeleider te ontvangen, met name gelet op het feit dat de scriptie vaak een aanknopingspunt vormt in sollicitatieprocedures. Ook zou het voor studenten prettig zijn om bij een inzage van een tentamen te kunnen zien waar punten zijn blijven liggen. Het is uiteraard begrijpelijk dat docenten geen tijd hebben om iedere individuele student uitvoerig feedback te geven, maar het zou studenten al helpen als er in het geval van tentamens in Testvision bijvoorbeeld komt te staan op welke onderdelen van de vraag er punten zijn afgetrokken. Wat meer transparantie in dat opzicht zou ten goede komen aan het individuele leerproces van studenten, omdat zij zich dan bewuster kunnen zijn van hun verbeterpunten.

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

Uit de rondvraag onder studenten en alumni blijkt dat studenten zich na afronding van de opleiding in het algemeen voldoende voorbereid voelen op de praktijk. De Engelstalige vakken worden vaak gedoceerd door docenten die zelf afkomstig zijn uit het buitenland en ervaringsdeskundig zijn op het gebied van rechtsvergelijking, Europees en Internationaal recht. Door deze internationale insteek vinden studenten dat zij over het algemeen goed in staat zijn om zich op academisch niveau in de Engelse taal uit te drukken. Daarnaast wordt er goed ingespeeld op actualiteiten binnen de rechtspraktijk. Zo wordt er niet alleen gebruik gemaakt van casussen die ontleend zijn aan de rechtspraktijk, maar is er bijvoorbeeld in het verplichte blok Rechtshandeling en Overeenkomst speciale aandacht besteed aan smart contracts.

Wel delen studenten veelal de behoefte aan meer mogelijkheden met betrekking tot beroepsoriëntatie gedurende het doorlopen van de masteropleiding. Bij diverse keuzevakken worden gastcolleges gegeven door juridische professionals uit verschillende sectoren. Gastcolleges worden over het algemeen erg gewaardeerd door studenten, onder meer omdat het een idee geeft over welke mogelijkheden bestaan na het afronden van de studie.

Schrijfvaardigheden komen aan bod bij het schrijven van assignments en de masterscriptie. Verbale vaardigheden komen aan bod door presentaties die bij sommige vakken gegeven moeten worden. Studenten hebben het gevoel dat er nog meer aandacht aan vaardigheden zou kunnen worden besteed, vooral andere vaardigheden dan schrijfvaardigheden. Dit zou hen beter voorbereiden op de praktijk, waarin allerlei soorten vaardigheden zeer belangrijk zijn.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat studenten veelal positief zijn over de master Nederlands Recht. De ervaring van studenten kan als volgt verkort worden weergegeven:

Sterke punten

- Over de beoogde leerresultaten wordt duidelijk gecommuniceerd;
- De faculteit biedt een prettige studieomgeving en een uitgebreid ondersteunend netwerk;
- Het onderwijs is kleinschalig;
- De internationale insteek van de opleiding.

Verbeterpunten

- Transparantie omtrent beoordelingen;
- Duidelijkheid over het scriptietraject;
- Aandacht voor beroepsoriëntatie;
- Aandacht voor praktische vaardigheden.

5. Globale SWOT-analyse

Sterk is dat de instroomaantallen sinds een dip in 2019 (-31,4%) in het algemeen stijgende zijn.

Sterk is de herziene master Nederlands Recht, waarbij iedere specialisatie (en ook het Algemeen Programma) onder de loep is genomen. In het kader van de herziening is in de master Nederlands Recht een overkoepelend meta-juridisch blok opgenomen. Dat in de masterfase aandacht wordt besteed aan de achtergronden van het positieve recht en onderwerpen die een diepere, rechtsfilosofische kern raken, is een **sterkte**.

Sterk is dat met de wijzigingen die per specialisatie zijn doorgevoerd in het kader van de herziening bewerkstelligd is dat de verplichte specialisatieblokken beter aansluiten bij het narratief van de desbetreffende specialisaties. Deze wijzigingen worden nader toegelicht onder standaard 2.

Een laatste **sterk** punt dat met de herziening van de master Nederlands Recht is gerealiseerd, betreft de vermindering van de te volgen Engelstalige vakken in de specialisaties Privaatrecht en Handels- en Ondernemingsrecht. Dit sluit beter aan bij het Nederlandse karakter van de master. Voor de specialisatie Privaatrecht betekent dit dat er geen enkel Engelstalig specialisatieblok meer deel is van het programma. Het blok Family Law in Europe is daarbij als verplicht blok komen te vervallen, mede omdat het blok inhoudelijk gezien zo breed is, dat het niet aansluit bij het overkoepelende privaatrechtelijke thema van de specialisatie.

In de specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht zijn de blokken European Competition Law, Comparative Company Law en International Commercial Law als verplichte specialisatieblokken komen te vervallen. Dit sluit beter aan bij het narratief van de specialisatie en het Nederlandstalige karakter ervan. Daarvoor in de plaats is het Engelstalige blok Corporate Social Responsibility (CSR) toegevoegd aan de verplichte specialisatieblokken. Opmerking verdient dat het ontbreken dan wel het in mindere mate aanwezig zijn van Engelstalige verplichte specialisatieblokken niet betekent dat geen aandacht wordt besteed aan grensoverschrijdende vraagstukken in de master Nederlands Recht. Dit gebeurt door bijvoorbeeld het leggen van nauwe verbanden met het Europese Recht in blokken waar dit relevant is.

Een **zwakte** ligt besloten in het feit dat in de masterherziening (nog) niet voldoende is ingezet op aanpassing van de gehanteerde toetsingsmethoden in het kader van de geformuleerde nieuwe UM-visie op toetsing, zoals uiteengezet in het Algemene Hoofdstuk. In meerdere blokken in de master Nederlands Recht vindt namelijk slechts een eindtoets plaats. Er zou meer aandacht kunnen worden besteed aan tussentijds toetsen.

Een **zwakte** is bovendien dat een expliciete vaardighedenleerlijn ontbreekt. Meer aandacht schenken aan vaardigheden zal leiden tot het beter kunnen behalen van de beoogde leerresultaten van de master Nederlands Recht. Bovendien geven studenten aan een vaardighedenonderdeel te missen.

Mogelijkheden liggen in de community building voor studenten die de master Nederlands Recht volgen. In academisch jaar 2022/2023 gaf het bestuur toestemming voor het verkrijgen van gelden ten behoeve van community building binnen de masteropleidingen. Thans wordt onderzocht hoe dit het beste vorm kan worden gegeven.

Een herziene master betekent in zekere zin ook een **bedreiging**; er worden nieuwe verplichte specialisatieblokken geïntroduceerd (waarvan sommige nog niet bestonden), van andere blokken vervalt juist het verplichte karakter en de volgorde van een blok wordt gewijzigd. Dit brengt voor staf een verhoogde werkdruk met zich. Daarenboven is het mogelijk dat studenten die vóór de herziening zijn begonnen aan een master, deze in academisch jaar 2023/2024 nog niet hebben voltooid. Er zou dan maatwerk nodig kunnen zijn gelet op de doorgevoerde wijzigingen in het masterprogramma (hetgeen wederom werkdrukbelasting met zich brengt).

Bijlage

MATRIX - Specialisatie Handels- en Ondernemingsrecht

Dublin descriptoren	Eindtermen	Onderwijsonderdeel								
		Arbeidsrecht I	Ondernemingsrecht	Tussen publiek en priva at : een meta-juridische analyse	Goederenrecht	Corporate Social Responsibility	Insolventierecht	Geschillen in de onderneming	Keuzeblok	Masterthesis
A. Kennis en inzicht	(Systematiek van) het Nederlandse recht	X	E		E		E	E	Hangt af van het desbetreffende blok	E
	Internationaal en Europees recht, incl. doorwerking in nationale rechtsorde	X	E		E	X	E	E		E/O
	Jurisprudentie	E	E		E		E	E		E
	Elementaire vormen van rechtsvergelijking				E	X		X		E/O
	Actueel wetenschappelijk onderzoek		E	E	E	X	E	E		E
	Actuele rechtspraktijk	X	E	X	E	X	E	E		E/O
	Metajuridische aspecten			E		X				E/O
B. Toepassen kennis en inzicht	(Aan de hand van – aan de veranderende rechtspraktijk ontleende – casus) juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	E	E		E	X	E	E		
	Opzoeken, selecteren, analyseren en interpreteren van juridisch relevante bronnen	E	X		X	X	X	X	E	
	Mondeling en/of schriftelijk juridisch argumenteren en kritisch reflecteren	E	E	E	E	X	E	E	E	
	Zich mondeling en/of schriftelijk goed uitdrukken op academisch en professioneel niveau	E	E	E	E	X	E	E	E	
	Plaatsen van juridische problemen in een bredere c.q. historische en/of maatschappelijke context		X	E	X	E	X	X	E/O	
C. Oordeelsvorming	Op wetenschappelijke wijze vormen en expliciteren van een eigen oordeel	X	X	E	E	X	X	X	E	
	Hebben van een open-wetenschappelijke attitude	X	X	E	X	E	X	X	X	
	Onderscheiden van juridische en verschillende andere argumenten/belangen	X	X	E	E	X	X	E	E/O	
	Vanuit verschillende gezichtspunten een juridisch relevante en academisch verantwoorde conclusie synthetiseren		E	E	E	X	E	E	E/O	
D. Communicatie	Verworven kennis en inzicht delen met vakgenoten	X	X	E	X	E	X	X		
	In groepsverband communiceren over gelezen juridische bronnen	X	X	E	X	E	X	X		
	Gezamenlijk juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	X	X	E	X	E	X	X		
	Actief deelnemen aan juridische discussies	X	X	E	X	E	X	X		
	Een juridisch gesprek leiden	X	X		X		X	X		
	Passief gebruik van Engels			E		X		X	E/O	
	Actief gebruik van Engels					X				

A. Leervaardigheden	In staat zijn zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren	X	X	X	X	E	X	X			
	In staat zijn zelfstandig onderzoeksvragen te formuleren	X	X		X		X			E	
	In staat zijn zelfstandig op zoek te gaan naar relevante juridische informatie	X	X	E	X	X	X	X		E	
	In staat zijn zich snel nieuwe kennis eigen te maken en bestaande kennis te verbreden en te verdiepen	X	X		X	E	X				
	In staat zijn zich snel aan te passen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch inhoudelijk niveau als bij ontsluiten en uitwisselen van informatie	X	X		X	E	X				
	In staat zijn om met succes een beroep uit te oefenen waarvoor een master NR nodig is						X				
	In staat zijn een aansluitende postacademische opleiding met succes af te ronden						X				

E = komt voor in het onderwijs en wordt getoetst

X = komt voor in het onderwijs

E/O = wordt getoetst tenzij het onderwerp van de thesis zich daar niet toe leent

Specialisatie Privaatrecht

Dublin descriptoren	Eindtermen	Onderwijsonderdeel								
		Rechtshandeling en Overeenkomst	Personen- en Familierecht	Tussen publiek en privaaf: een meta-juridische analyse	Schadevergoeding en Onrechtmatige Daad	Goederenrecht	Overheid en Privaatrecht	Civiele Rechtspleging	Keuzeblok	Masterthesis
A. Kennis en inzicht	(Systematiek van) het Nederlandse recht	E	E		E	E	E	E	Hangt af van betreffende blok	E
	Internationaal en Europees recht, incl. doorwerking in nationale rechtsorde	E	E			E		E		E/O
	Jurisprudentie	E	E		E	E	E	E		E
	Elementaire vormen van rechtsvergelijking		X			E	E	E		E/O
	Actueel wetenschappelijk onderzoek	E		E	E	E	E	E		E
	Actuele rechtspraktijk	E	X	X	E	E	E	E		E/O
	Metajuridische aspecten		X	E			E	E		E/O
B. Toepassen kennis en inzicht	(Aan de hand van – aan de veranderende rechtspraktijk ontleende – casus) juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	E	E		E	E	E	E	Hangt af van betreffende blok	
	Opzoeken, selecteren, analyseren en interpreteren van juridisch relevante bronnen	X	E		E	X	E	X		E
	Mondeling en/of schriftelijk juridisch argumenteren en kritisch reflecteren	E	E	E	E	E	E	E		E
	Zich mondeling en/of schriftelijk goed uitdrukken op academisch en professioneel niveau	E	X	E	E	E	E	X		E
	Plaatsen van juridische problemen in een bredere c.q. historische en/of maatschappelijke context	X	E	E	E	X	E	X		E/O
C. Oordeelsvorming	Op wetenschappelijke wijze vormen en expliciteren van een eigen oordeel	X	E	E	E	E	E	X	Hangt af van betreffende blok	E
	Hebben van een open-wetenschappelijke attitude	X	X	E	E	X	E	X		X
	Onderscheiden van juridische en verschillende andere argumenten/belangen	E	E	E	E	E	E	X		E/O
	Vanuit verschillende gezichtspunten een juridisch relevante en academisch verantwoorde conclusie synthetiseren	E	E	E	E	E	E	E		E/O

D. Communicatie	Verworven kennis en inzicht delen met vakgenoten	X		E	E	X	X	X		
	In groepsverband communiceren over gelezen juridische bronnen	X	X	E	X	X	X	X		
	Gezamenlijk juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	X	X	E	X	X	X	X		
	Actief deelnemen aan juridische discussies	X	X	E	X	X	X	X		
	Een juridisch gesprek leiden	X			X	X	X	X		
	Passief gebruik van Engels			E				X		E/O
	Actief gebruik van Engels							X		
E. Leervaardigheden	In staat zijn zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren	X	X	X	E	X	X	X		
	In staat zijn zelfstandig onderzoeksvragen te formuleren	X	X		X	X	X	X		E
	In staat zijn zelfstandig op zoek te gaan naar relevante juridische informatie	X	X	E	E	X	E	X		E
	In staat zijn zich snel nieuwe kennis eigen te maken en bestaande kennis te verbreden en te verdiepen	X	X		E	X	E	X		
	In staat zijn zich snel aan te passen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch inhoudelijk niveau als bij ontsluiten en uitwisselen van informatie	X	X		E	X	X	X		E
	In staat zijn om met succes een beroep uit te oefenen waarvoor een master NR nodig is					X				
	In staat zijn een aansluitende postacademische opleiding met succes af te ronden					X				

E = komt voor in het onderwijs en wordt getoetst

X = komt voor in het onderwijs

E/O = wordt getoetst tenzij het onderwerp van de thesis zich daar niet toe leent

Specialisatie staats- en bestuursrecht

Dublin descriptoren	Eindtermen	Onderwijsonderdeel								
		Verdieping Bestuursrecht	Verdieping Staatsrecht	Tussen publiek en privaats: een meta-juridische analyse	Omgevingsrecht	Europees en Nationaal Constitutioneel Recht	Openbaar bestuur	Overheid en Privaatrecht	Keuzeblok	Masterthesis
A. Kennis en inzicht	(Systematiek van) het Nederlandse recht	E	E		E	E	E	E	Hangt af van desbetreffende blok	E
	Internationaal en Europees recht, incl. doorwerking in nationale rechtsorde	E	X		X	E	E			E/O
	Jurisprudentie	E	E		E	E	E	E		E
	Elementaire vormen van rechtsvergelijking		E		X	E		E		E/O
	Actueel wetenschappelijk onderzoek		E	E	X	E	E	E		E
	Actuele rechtspraktijk	X	E	X	E	E	E	E		E/O
	Metajuridische aspecten		E	E		E		E		E/O
B. Toepassen kennis en inzicht	(Aan de hand van – aan de veranderende rechtspraktijk ontleende – casus) juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	E	E		E	E	E	E		
	Opzoeken, selecteren, analyseren en interpreteren van juridisch relevante bronnen	E	E		X	E	E	E	E	
	Mondeling en/of schriftelijk juridisch argumenteren en kritisch reflecteren	E	E	E	E	E	E	E	E	
	Zich mondeling en/of schriftelijk goed uitdrukken op academisch en professioneel niveau	E	E	E	E	E	E	E	E	
	Plaatsen van juridische problemen in een bredere c.q. historische en/of maatschappelijke context	E	E	E	X	E	X	E	E/O	
C. Oordeelsvorming	Op wetenschappelijke wijze vormen en expliciteren van een eigen oordeel		E	E	E	E	E	E	E	
	Hebben van een open-wetenschappelijke attitude	X	E	E	X	E	X	E	X	
	Onderscheiden van juridische en verschillende andere argumenten/belangen	E	E	E	E	E	E	E	E/O	
	Vanuit verschillende gezichtspunten een juridisch relevante en academisch verantwoorde conclusie synthetiseren	E	E	E	X	E	E	E	E/O	
D. Communicatie	Verworven kennis en inzicht delen met vakgenoten		E	E	X	X	X	X		
	In groepsverband communiceren over gelezen juridische bronnen	E	X	E	X	X	X	X		
	Gezamenlijk juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	E	X	E	X	X	X	X		
	Actief deelnemen aan juridische discussies	X	X	E	X	X	X	X		
	Een juridisch gesprek leiden		X		X		X	X		
	Passief gebruik van Engels		X	E		X			E/O	
	Actief gebruik van Engels									

E. Leervaardigheden	In staat zijn zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren	E		X	X	X	X	X			
	In staat zijn zelfstandig onderzoeksvragen te formuleren		E		X	E	E	X		E	
	In staat zijn zelfstandig op zoek te gaan naar relevante juridische informatie	E	E	E	X	E	E	E		E	
	In staat zijn zich snel nieuwe kennis eigen te maken en bestaande kennis te verbreden en te verdiepen	X	E		E	E	E	E			
	In staat zijn zich snel aan te passen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch inhoudelijk niveau als bij ontsluiten en uitwisselen van informatie	X	E		E	E			X		
	In staat zijn om met succes een beroep uit te oefenen waarvoor een master NR nodig is						X				
	In staat zijn een aansluitende postacademische opleiding met succes af te ronden						X				

E = komt voor in het onderwijs en wordt getoetst

X = komt voor in het onderwijs

E/0 = wordt getoetst tenzij het onderwerp van de thesis zich daar niet toe leent

Algemeen programma

Dublin descriptoren	Eindtermen	Rechtshandeling en Overeenkomst	Tussen publiek en privaot: een meta-juridische analyse	Keuzeblokken	Masterthesis
A. Kennis en inzicht	(Systematiek van) het Nederlandse recht	E		Hangt af van betreffende blokken	E
	Internationaal en Europees recht, incl. doorwerking in nationale rechtsorde	E			E/O
	Jurisprudentie	E			E
	Elementaire vormen van rechtsvergelijking				E/O
	Actueel wetenschappelijk onderzoek	E	E		E
	Actuele rechtspraktijk	E	X		E/O
	Metajuridische aspecten		E		E/O
B. Toepass-en kennis en inzicht	(Aan de hand van – aan de veranderende rechtspraktijk ontleende – casus) juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	E			
	Opzoeken, selecteren, analyseren en interpreteren van juridisch relevante bronnen	X			E
	Mondeling en/of schriftelijk juridisch argumenteren en kritisch reflecteren	E	E		E
	Zich mondeling en/of schriftelijk goed uitdrukken op academisch en professioneel niveau	E	E		E
	Plaatsen van juridische problemen in een bredere c.q. historische en/of maatschappelijke context	X	E		E/O
C. Oordeels-vorming	Op wetenschappelijke wijze vormen en expliciteren van een eigen oordeel	X	E		E
	Hebben van een open-wetenschappelijke attitude	X	E		X
	Onderscheiden van juridische en verschillende andere argumenten/belangen	E	E	E/O	
	Vanuit verschillende gezichtspunten een juridisch relevante en academisch verantwoorde conclusie synthetiseren	E	E	E/O	
D. Commu-nicatie	Verworven kennis en inzicht delen met vakgenoten	X	E		
	In groepsverband communiceren over gelezen juridische bronnen	X	E		
	Gezamenlijk juridische problemen definiëren, analyseren en oplossen	X	E		
	Actief deelnemen aan juridische discussies	X	E		
	Een juridisch gesprek leiden	X			
	Passief gebruik van Engels		E	E/O	
	Actief gebruik van Engels				
E. Leervaardig-heden	In staat zijn zowel zelfstandig als in teamverband te functioneren	X	X		
	In staat zijn zelfstandig onderzoeksvragen te formuleren	X		E	
	In staat zijn zelfstandig op zoek te gaan naar relevante juridische informatie	X	E	E	
	In staat zijn zich snel nieuwe kennis eigen te maken en bestaande kennis te verbreden en te verdiepen	X			
	In staat zijn zich snel aan te passen aan nieuwe situaties, zowel op juridisch inhoudelijk niveau als bij ontsluiten en uitwisselen van informatie	X			
	In staat zijn om met succes een beroep uit te oefenen waarvoor een master NR nodig is			X	
	In staat zijn een aansluitende postacademische opleiding met succes af te ronden			X	

E = komt voor in het onderwijs en wordt getoetst

X = komt voor in het onderwijs

E/O = wordt getoetst tenzij het onderwerp van de thesis zich daar niet toe leent